

**UCHWAŁA Nr XXXI/117/2012
RADY GMINY BRĄSZEWICE
z dnia 26 października 2012 roku**

w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Brąszewice na lata 2012 - 2015

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2001r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami: z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271 i Nr 214 poz. 1806; z 2003 r. Nr 80 poz. 717 i Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102 poz. 1055 i Nr 116 poz. 1203; z 2005 r. Nr 172 poz. 1441 i Nr 175 poz. 1457; z 2006 r. Nr 17 poz. 128 i Nr 181 poz. 1337; z 2007 r. Nr 48 poz. 327, Nr 138 poz. 974 i Nr 173 poz. 1218; z 2008 r. Nr 180 poz. 1111 i Nr 223 poz. 1458; z 2009 r. Nr 52 poz. 420 i Nr 157 poz. 1241; z 2010 r. Nr 28 poz. 142, Nr 28 poz. 146, Nr 40 poz. 230, Nr 106 poz. 675; z 2011 r. Nr 21 poz. 113, Nr 117 poz. 679, Nr 134 poz. 777, Nr 149 poz. 887 i Nr 217 poz. 1281; z 2012 r. poz.567) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Z 2005 r. Nr 180 poz.1493, z 2009 r. Nr 206 poz.1589, z 2010 r.Nr 28 poz. 146 Nr 125 poz.842) Rada Gminy Brąszewice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Brąszewice na lata 2012 – 2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brąszewice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Brumiński

Załącznik Nr 1
do uchwały NrXXXI/117/2012
Rady Gminy Brąszewice
z dnia 26 października 2012r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
I
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2012 – 2015**

BRĄSZEWICE 2012 ROK

WSTĘP

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody”. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych, przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę.

Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc **fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc **seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. Przemoc **psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. Przemoc **ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.

5. **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Ofiarami przemocy w rodzinie są najczęściej kobiety oraz dzieci do lat 13. Natomiast sprawcami przemocy są głównie mężczyźni będący często pod wpływem alkoholu. Niektóre badania wskazują, że 40% partnerów znęcających się nad rodziną to osoby uzależnione od alkoholu. Prawdopodobieństwo wystąpienia aktów przemocy w rodzinach alkoholowych jest ponad dwukrotnie większe niż w pozostałych.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać w życiu dorosłym.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego.

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej sprawcom jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Przemocy w Rodzinie został opracowany zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 2005 roku. Jest on skierowany przede wszystkim do: ofiar przemocy w rodzinie (w tym: dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), sprawców przemocy w rodzinie, władz lokalnych, przedstawicieli instytucji służb pracujących z dziećmi (nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, księża).

Z obserwacji pracowników socjalnych oraz na podstawie analizy dokumentów a także biorąc pod uwagę powody przyznawania pomocy przez OPS wynika, że skala występowania zjawiska przemocy na przełomie ostatnich lat rośnie. Zjawisko przemocy, często łączące się z bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych nie odzwierciedla w pełni faktycznej skali problemu, ponieważ jest to temat wstydlivy, często zatajany, aż do chwili zaistnienia sytuacji drastycznych i bezpośredniej przemocy fizycznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Brąszewicach realizując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w różnych jej formach stale współpracuje z Policją, Kuratorami Sądowymi, Pedagogami Szkolnymi, Placówkami Służby Zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym.

Współpraca dotyczy poradnictwa, interwencji i wzajemnego wsparcia oraz uzupełnianie podejmowanych działań, a także bieżącego monitorowania problemu w środowisku.

CELE PROGRAMU

Celem programu jest :

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Brąszewice.
2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Zwiększenie pomocy i ochrony przemocy w rodzinie.
- 4.

Cele ogólne będą realizowane przez :

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.
2. Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie gminy Brąszewice.
3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie.
4. Udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
5. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.
6. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem.

ZADANIA I INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE ZA ICH REALIZACJĘ

Lp.	ZADANIA	DZIAŁANIE	REALIZATOR
1.	Udzielanie pomocy oraz wsparcia rodzinom dotkniętym przemocą	- Praca socjalna - Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, medyczne - Procedura Niebieskie Karty	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Punkt Konsultacyjny - Placówki służby zdrowia - Placówki oświatowe - Policja - Zespół Interdyscyplinarny
2.	Ochrona przed dalszą przemocą	- Odseparowanie sprawcy przemocy od ofiar - Udzielanie schronienia osobom dotkniętym przemocą, które są zmuszone do opuszczenia miejsca zamieszkania	- Sąd - Policja - Prokuratura - Placówki działające na rzecz przemocy w rodzinie
3.	Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- Realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy u osób uzależnionych lub współuzależnionych	- GKRPA - Punkt Konsultacyjny - OPS - Parafia
4.	Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie	- Diagnozowanie zjawiska przemocy /przeprowadzanie ankiet w szkołach / - Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, socjalne - Terapia	- OPS - Policja - Punkt Konsultacyjny - Placówki oświatowe - Parafia - Placówki służby zdrowia
5.	Zwiększenie skuteczności działań na rzecz osób dotkniętych przemocą	- Szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - Praca Zespołu Interdyscyplinarnego	- Wszyscy Realizatorzy Programu
6.	Włączenie lokalnej społeczności w monitorowanie zjawisk związanych z występowaniem przemocy (uwrażliwienie na skalę zjawiska i negatywne jego skutki)	- wywiady środowiskowe w środowiskach szczególnie zagrożonych - działalność informacyjna	- OPS - Policja - Placówki Oświatowe - Placówki służby zdrowia - Parafie - Lokalna społeczność

PRZEWIDZIANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększanie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
7. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
8. Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji wynikających z przemocy.

EWALUACJA

Program będzie ewaluowany przez systematyczną sprawozdawczość (co najmniej 1 raz w roku) dokonywaną w ramach wszystkich elementów systemu.

Podstawowymi wskaźnikami służącymi do ewaluacji programu są:

- liczba Niebieskich Kart
- ilość interwencji, udzielanych porad, konsultacji.

BUDŻET PROGRAMU

Realizacja programu finansowana będzie ze środków własnych gminy Brąszewice, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Stawinski